

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

ДОНЕЦЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

84313, м. Краматорськ
просп. Миру, буд. 8, поверх 3, кімната 15

тел: (06264) 3-31-65
E-mail: dn@amcu.gov.ua

29.06.2016 № 02-34/455

На № _____

Товариство з обмеженою
відповідальністю
«Краматорськтеплоенерго»

вул. Орджонікідзе, 5,
м. Краматорськ, Донецька область,
84305
kramtec@krm.dn.ua

Щодо припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Донецького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі - Відділення), розглянувши матеріали заяв громадян **А** від 08.04.2016 (вх.№П-14 від 08.04.2016) та **Б** від 30.05.2016 вх.№ П-22 від 30.05.2016 (далі разом – Заявники) про порушення законодавства про захист економічної конкуренції товариством з обмеженою відповідальністю «Краматорськтеплоенерго» (далі – ТОВ «Краматорськтеплоенерго», Товариство), встановила наступне.

У вищезгаданих заявах повідомлялось, що: Заявники, реалізуючи своє право на встановлення квартирних засобів обліку теплової енергії, звернулись із заявами про надання відповідного дозволу та видачу технічних умов до ТОВ «Краматорськтеплоенерго», яке фактично відмовило у наданні технічних умов. Після того, як ненадання технічних умов було визнано неправомірним у судовому порядку, ТОВ «Краматорськтеплоенерго», за плату у розмірі 764,70 гривні, надало Заявникам технічні умови, що містять пункти не передбачені законодавством і виконати які неможливо. Повторні звернення Заявників до енергопостачальника позицію останнього у вказаному питанні не змінили, у зв'язку з чим, Заявники позбавлені можливості встановити квартирні прилади обліку теплової енергії у належних їм приміщеннях.

Дослідивши матеріали та пояснення, надані Заявниками та ТОВ «Краматорськтеплоенерго», Відділення з'ясувало наступне.

ТОВ «Краматорськтеплоенерго» є юридичною особою, яка знаходиться за адресою: вул. Орджонікідзе, 5, м. Краматорськ, Донецька область, 84305., та має ідентифікаційний код 34657789.

Відповідно до Статуту, нова редакція якого затверджена Рішенням Загальних зборів учасників Товариства (Протокол № 17 від 24.03.2010), ТОВ «Краматорськтеплоенерго» створено, з метою здійснення діяльності з розвитку та виробництва у сфері енергетики,

виконання пов'язаних з цим робіт, а отже, у визначенні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», є суб'єктом господарювання.

У 2014 -2015 роках, січні - травні 2016 року Товариство здійснювало ліцензовану діяльність із виробництва теплової енергії, на підставі ліцензії Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики (НКРЕ) серії АЕ № 179881, виданої 06.12.2012 згідно з рішенням №1573, а також із постачання та транспортування теплової енергії магістральними та місцевими (розподільчими) тепловими мережами, на підставі ліцензій Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП) серії АЕ №№522328, 522318, виданих 23.05.2014 згідно з рішенням № 547, відповідно, в територіальних (географічних) межах м. Краматорська, де розташовані відповідні мережі.

Як суб'єкт господарювання, що здійснює ліцензовану діяльність на ринку транспортування теплової енергії, ТОВ «Краматорськтеплоенерго» є суб'єктом природної монополії відповідно до статті 5 Закону України «Про природні монополії».

Згідно із статтею 1 Закону України «Про природні монополії» суб'єкт природної монополії – це суб'єкт господарювання (юридична особа) будь-якої форми власності, який виробляє (реалізує) товари на ринку, що перебуває у стані природної монополії. Відповідно до цієї ж статті, природна монополія – це стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва, а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами).

Враховуючи те, що ТОВ «Краматорськтеплоенерго» надає послуги з транспортування та постачання теплової енергії в межах території здійснення відповідної ліцензованої діяльності, а споживачі на цій території не мають можливості отримати такі послуги від інших суб'єктів господарювання, ТОВ «Краматорськтеплоенерго» не має жодного конкурента на відповідних ринках.

Відповідно до частини 4 статті 19 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», в редакції згідно із Законом № 1198-VII від 10.04.2014, виконавцем послуг з централізованого опалення та послуг з централізованого постачання гарячої води для об'єктів усіх форм власності є суб'єкт господарювання з постачання теплової енергії (теплопостачальна організація).

Отже, згідно із вищенаведеною нормою, саме ТОВ «Краматорськтеплоенерго» є виконавцем послуг з централізованого опалення та послуг з централізованого постачання гарячої води для споживачів, будинки яких приєднані до мереж Товариства, тому відносини останнього із мешканцями цих будинків врегульовані Правилами надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2005 № 630.

Пунктом 29 вказаних Правил передбачено, що споживач має право на установлення квартирних засобів обліку теплової енергії та взяття їх на абонентський облік.

Відповідно до статті 25 Закону України «Про теплопостачання», теплопостачальна організація має право видавати дозволи та технічні умови на підключення споживачів до розподільчих теплових мереж.

Статтею 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» визначено, що технічні умови, це комплекс умов та вимог до інженерного забезпечення об'єкта будівництва, які повинні відповідати його розрахунковим параметрам, зокрема щодо водо-, тепло-, енерго- і газопостачання, каналізації, радіофікації, зовнішнього освітлення, відведення зливових вод, телефонізації, телекомунікації, диспетчеризації, пожежної та техногенної безпеки.

Згідно із п. 5 Порядку встановлення та експлуатації квартирних засобів обліку теплової енергії на території міста Краматорська, затвердженого рішенням Краматорської

міської ради від 22.04.2014 №37, для розробки робочого проекту на встановлення квартирної засоби обліку споживач повинен отримати технічні умови у теплопостачальній організації на виконання вищезазначених робіт. Теплопостачальна організація видає технічні умови споживачу протягом п'ятнадцяти робочих днів після отримання заяви та документів, передбачених пунктом 2 розділу II цього Порядку.

Таким чином, Товариство, як теплопостачальна організація, видає технічні умови на встановлення квартирних засобів обліку у житлових будинках, приєднаних до розподільних теплових мереж Товариства, з метою забезпечення можливості реалізації відповідних прав споживачів. У свою чергу, невиконання технічних умов, наданих теплопостачальною організацією (або їх ненадання) унеможливорює встановлення квартирної засоби обліку теплової енергії та взяття його на абонентський облік.

Умови споживання послуг з видачі ТУ на встановлення квартирних приладів обліку тепла специфічні та прив'язані до надавача послуг з централізованого опалення, бо саме на внутрішньобудинкових мережах централізованого опалення встановлюються прилади обліку тепла, за показання яких мають здійснюватись нарахування за надані послуги.

ТОВ «Краматорськтеплоенерго», було єдиною теплопостачальною організацією, яка у період з травня 2014 по травень 2016 року надавала технічні умови на встановлення квартирних засобів обліку теплової енергії у житлових будинках, приєднаних до її теплових мереж, а отже, становище Товариства на відповідному ринку, з огляду на приписи абзацу 2 частини 1 статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», має ознаки монопольного.

Як свідчать отримані Відділенням матеріали, на початку 2015 року, Заявники (які є власниками квартир у багатоквартирних будинках, з вертикальними системами опалення, приєднаними до розподільчих теплових мереж ТОВ «Краматорськтеплоенерго») вирішили встановити у своїх квартирах прилади обліку теплової енергії, у зв'язку із чим, погодивши із виконкомом Краматорської міської ради переобладнання належних їм приміщень з метою встановлення вузла комерційного обліку витрат тепла в системі опалення та перенесення нагрівальних приладів згідно із проектом та технічними умовами, звернулись, у травні 2015 року до ТОВ «Краматорськтеплоенерго» із заявами про надання відповідних технічних умов, у порядку, визначеному виконкомом Краматорської міської ради.

ТОВ «Краматорськтеплоенерго» листами від 25.05.2015 №№06/844, 06/845 фактично відмовило Заявникам у наданні технічних умов з підстав неотримання ними згоди на переобладнання системи опалення від власників усіх інших приміщень у будинках Заявників.

Заявники оскаржили зазначену відмову до Краматорського міського суду, який своїми рішеннями від 26.10.2015 у справі №234/10297/15-ц та від 06.11.2015 у справі №234/10964/15-ц, що були залишені без змін апеляційною інстанцією та набули законної сили, зобов'язав Товариство надати Заявникам технічні умови на переобладнання належних їм квартир у зв'язку із встановленням інженерного обладнання (вузла комерційного обліку витрат в системі опалення) та перенесення нагрівальних приладів у відповідності до рішень виконавчого комітету Краматорської міської ради.

Виконуючи судові рішення, Товариство надало Заявникам технічні умови «На установку узла учета потребления тепловой энергии в помещении, подключенном к внутридомовой системе централизованного отопления многоквартирного жилого дома» (рос. мова) (далі – ТУ) №358 від 22.01.2016 та №359 від 26.01.2016, отримавши за це плату у розмірі 746,7 грн. з кожного із Заявників.

Надані Заявникам ТУ є однаковими за змістом та складені згідно із «Уніфікованою формою «Технических условий на установку узла учета потребления тепловой энергии в помещении, подключенном к внутридомовой системе централизованного отопления

многоквартирного жилого дома» (рос. мова), розробленою фахівцями ТОВ «Краматорськтеплоенерго» та затвердженою 21.01.2016 Генеральним директором Товариства (далі – Уніфікована форма).

Проаналізувавши отримані ТУ, Заявники звернулись до ТОВ «Краматорськтеплоенерго» із заявами від 02.03.2016 у яких зазначили, що вважають отримані ТУ упередженими, та такими, що містять умови, які практично неможливо виконати, мотивуючи це наступним:

- пунктом 3 ТУ передбачено: «В случае если в жилом доме смонтирована вертикальная разводка трубопроводов внутридомовой системы отопления, для фактического теплоснабжения помещения, необходимо оборудовать/дооборудовать вышеуказанную систему соответственно запорно-регулирующей арматурой в соответствии с требованиями СНиП 2.04.05, ДБН В.2.2-15, ДБН В.2.5-39, а также приборами распределителями тепловой энергии на отопительных приборах внутридомовой системы отопления в каждом помещении данного дома» (рос. мова);

- при цьому, ТУ взагалі не містять вимог щодо типів та технічних характеристик приладів розподільвачів;

- на цей час в Україні не зареєстровано «Методики розрахунку теплоспоживання із використанням приладів розподільвачів тепла»;

- у м. Краматорську немає жодного зареєстрованого приладу-розподільвача, та ТОВ «Краматорськтеплоенерго» не здійснює обліку теплоспоживання із використанням цих приладів.

Заявники, також, зауважили, що: згідно із ДСТУ Н Б В.3.2-3 прилади - розподільвачі слід застосовувати тільки у випадках відсутності технічної можливості встановлення квартирних приладів обліку, ТУ містять додаткові умови (які стосуються розрахунків часток теплоспоживання у місцях загального користування та втрат тепла внутрішньо-будинковими трубопроводами), які відсутні у технічних умовах на встановлення квартирних приладів обліку, що надавало Товариство у 2013 – 2014 роках.

Товариство, у своїх листах Заявникам від 16.03.2016 №№06/406, 06/407, та у листах від 20.05.2016 №06/789 та від 30.05.2016 № 06/828 про надання інформації на вимогу Відділення від 27.04.2016 №02-34/299, в обґрунтування своєї позиції, стосовно включення до ТУ вимог щодо встановлення приладів-розподільвачів на опалювальних приладах в усіх приміщеннях житлових будинків із вертикальною системою опалення, зазначило наступне.

Діюче законодавство не передбачає типової форми технічних умов на встановлення приладів обліку теплової енергії. ТОВ «Краматорськтеплоенерго» вважає, що всі вимоги зазначені у запровадженій підприємством Уніфікованій формі відповідають як державним будівельним нормам, так і нормативним документам у сфері тепlopостачання, якими і керувалось Товариство.

У житловому фонді (на території обслуговування ТОВ «Краматорськтеплоенерго») існуючі внутрішньоквартирні системи опалення не мають окремого теплового вводу, що свідчить про відсутність технічної можливості встановити у окремій квартирі цього житлового фонду лічильник теплової енергії без капітальної реконструкції внутрішньобудинкової системи опалення.

Водночас, пунктом 12.3.2 ДБН В.3.2 – 2 -2009 «Житлові будинки. Реконструкція та капітальний ремонт», регламентовано, що за відсутності технічної можливості облаштування системи централізованого опалення поквартирними лічильниками теплоспоживання, при відповідному обґрунтуванні, допускається застосування, при вертикальній системі опалення, з можливістю обладнання/дообладнання зазначеної системи відповідною запірною-регулювальною апаратурою згідно з вимогами ДБН В.2.2-15-2005 «житлові будинки .Основні положення», ДБН В.2.5-39-2008 «Теплові мережі», а також можливістю влаштування приладів – розподільвачів теплової енергії на опалювальних приладах для обліку фактичного теплоспоживання квартирами.

Отже, до питання встановлення приладів обліку теплової енергії в квартирах багатоповерхових будинків з вертикальною системою опалення слід підходити комплексно з відповідним переобладнанням загальнобудинкової системи опалення та встановлення приладів обліку теплової енергії у всіх квартирах багатоквартирного будинку, а надані ТУ передбачають можливість встановлення квартирних приладів обліку теплової енергії в окремій квартирі за наявності, або горизонтальної внутрішньобудинкової системи опалення житлового будинку, або встановлення приладів - розподільвачів у всіх квартирах (нежитлових приміщеннях) житлового будинку за наявності вертикальної внутрішньобудинкової системи опалення житлового будинку.

Вищезазначене відповідає правовій позиції Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України (далі - Мінрегіон), викладеній у відповідних роз'ясненнях, зокрема, у листі від 28.01.2015, якими також керувалось Товариство

Слід зауважити, що за поясненнями Товариства, прилади-розподільвачі встановлюються на всі радіатори у квартирах багатоповерхового будинку, оснащеного загально будинковим приладом обліку тепла. Залежно від тепловіддачі опалювального пристрою прилад розподільвач визначає показник споживання кожним конкретним радіатором не у фізичних величинах, а у відсотках. Ці данні фіксуються в пам'яті приладу. По закінченні розрахункового періоду показання приладу розподіляються не за квадратними метрами, як звичайно, а згідно із даними приладів-розподільвачів окремої квартири. При відсутності загально-будинкового лічильника або відсутності приладів-розподільвачів у частині квартир будинку, розподіл тепла за цими приладами зробити не можливо.

Відповідно до роз'яснень Мінрегіону від 27.05.2016 № 8/9-1776-16, отриманих одним із Заявників, прилади розподільвачі не є засобами вимірювання тепла та слугують для визначення фактичної частки споживання тепла окремим мешканцем. Наведене свідчить, що використання приладів розподільвачів не є еквівалентною заміною використання квартирних приладів обліку. А отже, споживачі мають право на встановлення квартирних приладів обліку (як це передбачено п. 29 Правил) не залежно від того обладнана внутрішньобудинкова система тепlopостачання приладами-розподільвачами чи ні.

Однак, як свідчать отримані Відділенням матеріали, в даному випадку, Товариство, посилаючись на відсутність технічної можливості, видало Заявникам технічні умови, які не передбачають встановлення у квартирах Заявників, квартирних приладів обліку теплової енергії, але містять вимоги щодо встановлення приладів розподільвачів в усіх приміщеннях будинків, де мешкають Заявники. Відсутність технічної можливості Товариство пояснило тим, що квартири Заявників, розташовані у багатоквартирних будинках з вертикальною системою опалення, не мають окремого теплового вводу, а тому у цих квартирах неможливо запровадити облік спожитої теплової енергії із використанням одного приладу обліку, використання декількох приладів обліку із цією метою не передбачено чинним законодавством.

Слід зазначити, що за загальним визначенням, основним критерієм відсутності технічної можливості приєднання об'єкта енергоспоживання до енергомереж є необхідність реконструкції або розширення об'єктів виробничої та розподільчої інфраструктури енергопостачальника у зв'язку із збільшенням енергоспоживання внаслідок приєднання об'єктів.

Проте, заходи з енергозбереження, зокрема, встановлення приладів обліку та запірно-регулювальної апаратури на опалювальних приладах в окремих квартирах із вертикальною системою опалення не є чинниками, що збільшують енергоспоживання, та зумовлюють необхідність збільшення потужності об'єктів із виробництва та транспортування теплової енергії

Крім того, як свідчить надана одним із Заявників інформація, отримана ним із відкритих джерел (matskevich.dp.ua/tag/счетчик-тепла), інші теплопостачальні організації здійснюють облік теплової енергії, що споживається в окремих приміщеннях із вертикальною системою опалення, використовуючи декілька приладів обліку, встановлених на усіх теплових приладах розташованих у приміщенні.

Відділення з метою з'ясування наявності (або відсутності) об'єктивних причин щодо відмови Заявникам в організації обліку теплоспоживання із використанням декількох приладів обліку, у своїй вимозі від 27.04.2016 №02-34/299, зокрема, просило Товариство надати наступну інформацію:

- які саме обставини, на думку ТОВ «Краматорськтеплоенерго», об'єктивно унеможливають встановлення приладів обліку теплової енергії на кожному опалювальному пристрої в окремій квартирі багатоквартирного будинку із вертикальною системою опалення (нормативна заборона, порушення гідравлічного режиму, теплового балансу внаслідок втручання у загальнобудинкову систему опалення, неможливість здійснення розрахунків за спожиту теплову енергію згідно із вимогами чинного законодавства тощо), пояснити чому такі обставини не матимуть місце у разі встановлення приладу обліку у приміщенні із горизонтальною системою опалення;

- які саме нормативні акти ТОВ «Краматорськтеплоенерго» вважає такими, що забороняють встановлення приладів обліку теплової енергії на кожному опалювальному пристрої в окремій квартирі багатоквартирного будинку із вертикальною системою опалення та видачу відповідних технічних умов;

- у разі, якщо ТОВ «Краматорськтеплоенерго» вважає, що встановлення приладів обліку теплової енергії на кожному опалювальному пристрої в окремій квартирі багатоквартирного будинку із вертикальною системою опалення є втручанням у систему опалення, яке об'єктивно призводить до негативних наслідків, пояснить яким чином зазначені прилади негативно впливатимуть на будинкову систему опалення, які процеси при цьому відбуватимуться, які саме негативні наслідки матимуть місце та чому їх неможливо уникнути, надайте наявні матеріали, розрахунки, експертні висновки тощо, які підтверджують зазначене;

- чи зверталось ТОВ «Краматорськтеплоенерго» до державних органів, наділених відповідною компетенцією, з питань надання роз'яснень щодо можливості (або неможливості) встановлення приладів обліку теплової енергії на кожному опалювальному пристрої в окремій квартирі багатоквартирного будинку із вертикальною системою опалення. Якщо так – надайте копії відповідних звернень та відповідей на них.

Товариство, у відповідь на вищевказану вимогу, у листах від 20.05.2016 №06/789 та від 30.05.2016 № 06/828:

- не вказало про те, що йому відомо про існування нормативних актів, які б безпосередньо забороняли (або дозволяли) встановлення приладів обліку теплової енергії на кожному опалювальному приладі у приміщеннях у багатоквартирних будинках із вертикальною системою опалення;

- не повідомило про отримання висновків державних органів, наділених відповідною компетенцією (НКРЕКП, Мінрегіону, Державної архітектурної будівельної інспекції тощо) стосовно заборони організації обліку теплоспоживання в окремому приміщенні багатоквартирного будинку обладнаному вертикальною системою опалення, із використанням декількох приладів обліку, встановлених на теплових приладах, та проведення робіт із відповідної реконструкції внутрішньоквартирних теплових мереж, з огляду на приписи діючих норм, стандартів та правил, які регулюють відносини у сферах надання житлово-комунальних послуг із централізованого теплопостачання, проведення робіт із будівництва та реконструкції внутрішньобудинкових теплових мереж;

- зазначило, що встановлення приладів обліку на кожному окремому радіаторі у вертикальній системі опалення може призвести до розбалансування системи централізованого теплопостачання по відповідному вертикальному стояку та у будинку в

цілому бо частина системи буде працювати з перегрівом внаслідок того що у квартирах із теплолічильниками з метою зменшення споживання частково або повністю припинятиметься подача теплоносія на радіатор, натомість при горизонтальній системі опалення цього не відбуватиметься тому, що прилади обліку та інше обладнання вставляються на ввіді в квартиру що не перешкоджає циркуляції теплоносія у загальнобудинковій системі опалення;

- на підтвердження можливого негативного впливу квартирних приладів обліку на гідравлічний режим у вертикальній системі опалення надало (у вигляді витягу із довідника) приклад розрахунків втрат гідравлічного напору на вентилях із вертикальним шпінделем;

- надало копії скарг споживачів щодо порушення температурного режиму у приміщеннях, які є суміжними із приміщеннями, що не мають теплоізоляції та у яких несанкціоновано встановлено індивідуальні системи опалення.

При цьому Товариство повідомило, що не зафіксувало негативних наслідків у зв'язку із відключенням (демонтажем) опалювальних пристроїв у місцях загального користування багатоквартирних будинків та не надало документального підтвердження наявності обставин, які об'єктивно унеможливають встановлення приладів обліку теплової енергії на кожному опалювальному пристрої в окремій квартирі багатоквартирного будинку із вертикальною системою опалення.

Можливі порушення температурного режиму у суміжних приміщеннях (внаслідок їх недостатньої теплоізоляції), гідравлічного режиму у будинковій системі опалення (внаслідок використання пристроїв із великим гідравлічним опором, або обмеження подачі теплоносія на радіатори), про що повідомило Товариство, не є обставинами, які, в даному випадку, об'єктивно перешкоджають встановленню квартирних приладів обліку теплової енергії, оскільки, надаючи Заявникам послугу із виготовлення технічних умов, Товариство має передбачити такий комплекс умов та вимог до інженерного забезпечення квартирної системи опалення, що дозволить уникнути вищезазначених негативних наслідків.

Відзначимо, що, як свідчать отримані Відділенням матеріали, Товариство у 2014 році надавало споживачам технічні умови, які передбачали встановлення квартирних приладів обліку у приміщеннях із вертикальною системою опалення.

Слід додати, що у вищезгаданих роз'ясненнях Мінрегіону, посиленням на які Товариство обґрунтувало свою позицію у спорі із Заявниками, не йдеться про заборону застосування приладів обліку теплової енергії у приміщеннях із вертикальною системою опалення, а констатується той факт що встановлення приладів регулювання та обліку тепла окремої квартири в багатоповерховому будинку з вертикальною однотрубною системою опалення не завжди можливо виконати без суттєвого переобладнання будинкової та/або квартирної системи опалення та зауважується, що діючими будівельними нормами, передбачено, що *за відсутності технічної можливості* облаштування системи централізованого опалення поквартирними лічильниками теплоспоживання, при відповідному обґрунтуванні, *допускається* застосовувати вертикальну систему опалення із можливістю обладнання/дообладнання зазначеної системи запірно-регулюючою арматурою та влаштування приладів розподільовачів теплової енергії на опалювальних приладах.

Натомість, як вбачається із отриманих Відділенням матеріалів, в даному випадку, Товариство не з'ясовувало питань наявності (або відсутності) технічної можливості встановлення квартирних засобів обліку теплової енергії безпосередньо у приміщеннях Заявників, а останні не замовляли Товариству виготовлення технічних умов, які б передбачали обладнання внутрішньобудинкової системи опалення приладами – розподільовачами теплової енергії.

Наведене, свідчить, що причини, якими Товариство, обґрунтовує надання Заявникам ТУ, складених згідно із Уніфікованою формою (що не передбачають

встановлення квартирних приладів обліку теплової енергії у будинках із вертикальною системою опалення, та містять приписи щодо дообладнання усіх опалювальних приладів у таких будинках приладами розподільвачами теплової енергії), не є такими, що пов'язані із об'єктивними умовами здійснення господарської діяльності, зобов'язаннями та заборонами встановленими чинними нормативними актами та (або) висновками щодо цього державних органів, наділених відповідною компетенцією.

З огляду на те, що у житловому фонді на території обслуговування ТОВ «Краматорськтеплоенерго» існуючі внутрішньоквартирні системи опалення не мають окремого теплового вводу, запровадження Товариством Уніфікованої форми, фактично унеможливило встановлення квартирних приладів обліку мешканцями будинків, які приєднані до теплових мереж ТОВ «Краматорськтеплоенерго». При цьому, передбачене Уніфікованою формою обладнання теплових приладів в усіх приміщеннях багатоквартирного будинку приладами-розподільвачами теплової енергії є заходом, що стосується реконструкції усєї будинкової (а не квартирної) системи опалення, а отже його реалізація не є компетенцією власника окремої квартири. До того ж, як зазначалося вище, застосування приладів-розподільвачів не дозволяє встановити обсяг фактичного теплоспоживання в окремому приміщенні.

У споживачів, які не мають можливості здійснювати облік фактичного теплоспоживання у своєму житловому приміщенні, зменшується мотивація проводити його термомодернізацію, що, у свою чергу, може негативно вплинути на інтереси споживачів та суб'єктів господарювання, які розробляють та впроваджують енергозберігаючі технології, виготовляють та реалізують необхідні для цього матеріали та устаткування тощо.

Можливість такого негативного впливу, в даному випадку, пов'язується з тим, що споживачі не мають альтернативи щодо вибору виконавця послуги з видачі технічних умов на встановлення вузла обліку теплової енергії в окремому житловому приміщенні багатоквартирного будинку із централізованою системою опалення.

Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Отже, дії ТОВ «Краматорськтеплоенерго», що полягають у застосуванні до відносин із споживачами, що мають намір встановити у своїх приміщеннях квартирні засоби обліку теплової енергії, Уніфікованої форми технічних умов, (які, зокрема, не передбачають встановлення квартирних приладів обліку теплової енергії у будинках із вертикальною системою опалення, та містять приписи щодо дообладнання усіх опалювальних приладів у таких будинках приладами розподільвачами теплової енергії) без з'ясування питань наявності (або відсутності) технічної можливості встановлення квартирних засобів обліку теплової енергії безпосередньо у приміщеннях споживачів та отримання від останніх замовлення на виготовлення технічних умов, які б передбачали обладнання внутрішньобудинкової системи опалення приладами-розподільвачами теплової енергії, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та визначеного частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку надання послуг з видачі технічних умов, шляхом вчинення дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Враховуючи вищенаведене, керуючись ст. 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», ст. 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет

України», п. 3 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 (зі змінами), адміністративна колегія Донецького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

РЕКОМЕНДУЄ:

ТОВ «Краматорськтеплоенерго» припинити дії, що містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що полягають у застосуванні до відносин із споживачами, які мають намір встановити у своїх приміщеннях квартирні засоби обліку теплової енергії, Уніфікованої форми технічних умов, (які, зокрема, не передбачають встановлення квартирних приладів обліку теплової енергії у будинках із вертикальною системою опалення, та містять приписи щодо дообладнання усіх опалювальних приладів у таких будинках приладами розподільвачами теплової енергії) без з'ясування питань наявності (або відсутності) технічної можливості встановлення квартирних засобів обліку теплової енергії безпосередньо у приміщеннях споживачів та отримання від останніх замовлення на виготовлення технічних умов, які б передбачали обладнання внутрішньобудинкової системи опалення приладами-розподільвачами теплової енергії

Рекомендації органів Антимонопольного комітету України є обов'язковими для розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Про результати розгляду цих рекомендацій необхідно повідомити Донецьке обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України протягом **10 днів** з дня їх отримання.

Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

Голова колегії –

в. о. голови відділення